

[Niels Westerby.]

gående sanering; den anden er, at regeringen giver en klar garanti for, at man ikke gennemfører lovforslag alene sammen med SF i fremtiden. Kan regeringen opfylde disse krav, vil vi gerne være med til at gennemføre lovkomplekset; kan regeringen ikke opfylde disse krav, må man forvente, at libeltalt centrum vil stemme imod dette kompleks, som det er blevet fremsat, ved tredje behandling.

Kai Moltke: Jeg skal ikke nægte, at det er en temmelig alvorlig situation, vi her står over for. Men det alvorligste er måske, at man ikke i tilstrækkelig grad behandler problemerne som en helhed og giver sig den tid, som skal til for en saglig behandling, men hver gang tager enkelte udsnit og siger, at resten kan vi tale om senere. Jeg tror, det er farligere i denne situation end i nogen anden.

Dernæst nogle principielle bemærkninger. Det har ikke for regeringen været nogen hemmelighed, at socialistisk folkepartis standpunkt har været og for nogle af os stadig er, at man ikke i overenskomstperioder skal gribe ind i afsluttede faglige overenskomster, som er gennemført normalt. Det er så meget farligere, fordi det i denne situation er de lavest lønnede grupper her i landet, der rammes hårdest ved, at man stiller inddragningen af pristalsportionen i forgrunden. I virkeligheden, juridisk, drejer det sig jo om beslaglæggelse af velerhvervede rettigheder, som tilkommer lønmodtagerne, uden at der gives dem noget væsentligt i stedet. Ja, der har endogså i pressen og fra borgerlig side allerede lydt toner om, hvorvidt det nu ikke var i strid med aftalelovens § 18 og grundlovens § 73, hvorvidt det ikke var en slags ekspropriation, for hvilken der kræves fuld erstatning, uden at nogen sådan fuld erstatning er set. Jeg tror, regeringen skulle undersøge den juridiske side af sagen for ikke at blive udsat for en overrumpling fra den del af tinget, som kunne ønske at gøre dette til et regeringsspørgsmål.

Så kommer vi til det væsentlige. Det er givet, at efter det, som er sket, må omkostningerne bringes ned på den ene eller den anden måde. Jeg er blot ikke sikker på, at lønnens og dyrtidstillæggets rolle er afgørende i den situation. Man behøver blot

at kigge på LOs resolution; heri siger man, at renten vil have afgørende betydning for erhvervslivets omkostningsniveau, konkurrenceevne og dermed for beskæftigelsen.

Nu, at tale om en almindelig rentenedsættelse under de nuværende forhold vil dog sikkert være at udsætte sagen på ubestemt, på lang tid, og derfor bliver det vel spørgsmålet om ad skattevejen at skaffe fonds til stede, som kan nedsætte omkostningerne i industrierne ved direkte reduktion af renten i de afgørende industrier, d. v. s. overgang til en selektiv rentepolitik og fordeling af de midler, der er til rådighed, på de afgørende områder. I forbindelse hermed kan man ikke springe et spørgsmål som hele vores hidtidige kreditpolitik over, for her står vi jo i en kaotisk situation. Jeg har set i novemberopgørelsen fra Nationalbanken, at man i november måned har købt for 316 mill. kr. for at støtte obligationsmarkedet; men hvad om man nu i stedet gik skattevejen og stillede dette skatteprovenu til rådighed for Nationalbanken? Var der så ikke en mulighed for, at man med en sådan sikkerhed med hurtig virkning kunne påvirke renteniveauet dér, hvor det bør påvirkes, dér, hvor man bør gribe ind for at skaffe likviditet, for at nedsætte omkostningerne i industrien? For der er ingen, der skal bilde mig ind, at en pristalsportion på arbejdsmarkedet i dag, hvad omkostninger angår, belaster mere end bibeholdelsen af den nuværende høje rente.

Der er andre ting, man kan trække frem. Vi er villige til at overveje selektive eller varierende afskrivningsregler for industriens vedkommende. Det kan også betyde en lettelse. Men forudsætningen må selvfølgelig være, at afskrivningsreglerne ydes dér, hvor der er behov, og hvor det kan medføre større produktivitet, større produktion.

Så er der endelig spørgsmålet om fordelingen af de midler, som vort ikke fattige samfund råder over. Vi har kreditrationeringen, som man ønsker lempet. Tiden er vel inde til også her at gå over til den formålsbestemte kreditpolitik. Hvad betyder formålsbestemt kreditpolitik? Det må vel betyde, som Landsorganisationen også har sagt, at man indfører en bremsning af tillægslån i ejendomme, som ikke står i forbindelse med produktive formål. Det må